

Vánoce
v knihkupectví
Jenny Colganová

Vánoce
v knihkupectví
Jenny Colganová

Vánoce v knihkupectví

Jenny Colganová

argo 2023

Přeložila Markéta Musilová

The Christmas Bookshop

Czech edition © Argo, 2023

Copyright © 2021 by Jenny Colgan

Translation © Markéta Musilová, 2023

Cover illustration © Gabriela Ryšková, 2023

ISBN 978-80-257-4232-7 (váz.)

ISBN 978-80-257-4294-5 (e-kniha)

*Všem vakcinologům, protože, lidi, vážně,
zachránili jste nás. Jste báječní, báječní!
A samozřejmě i zdravotníkům.
Moc vám děkuji!*

*Jak milé a sladké je pro skutečně duchovní oko,
když může spočinout na vícero druzích věřících...*

kvakerské rčení

Prolog

„Vždyť je srpen!“ protestovala Carmen do telefonu a odložila knihu. „Srpen! Venku je skoro jasno! Na nohou mám sandály! Zemi křižují dodávky se zmrzlinou! Minulý týden jsem se namazala krémem na opalování, a byl dokonce i skoro potřeba! Jak se mám proboha přimět k tomu, abych myslela na to, co po mně teď chceš?“

„Jen tím chci říct,“ spustila opět matka laskavým tónem a Carmen vzdychla. Stejnou debatu vedly rok co rok. „Jen že je dobré to vědět včas, nic víc. Navíc Sofia...“

Carmen se zamračila.

„Jasně, vyprdne další mrně a přelidní svět, bla bla. Já vím.“

„Carmen June Hoganová. Chovej se slušně.“

„Ale no tak, mami. Už má tři. Neví, kdy přestat. Každopádně, fakt netuším, co budu dělat o Vánocích. Možná budu pryč.“

„A s kým?“ Matka zněla pochybovačně.

„Třeba někoho do Vánoc potkám? A ten někdo mě odtáhne na Barbados! Nebo do LA!“

Skoro cítila, jak se její matka do telefonu směje.

„Čili nepřijdeš na Vánoce, protože budeš tou dobou v Los Angeles.“

„Třeba jo.“

Přece není jediná na světě, pomyslela si Carmen, komu pomalu táhne na třicet, a stejně se pokaždé, když mluví s matkou, promění ve vzpurného puberťáka.

Opravdu byl *teprve* srpen. Nechtěla myslet na to, že léto skončí, a už vůbec ne na další Vánoce, na to, jak bude spát ve svém starém pokoji, který od chvíle, kdy jí nepatřil, sloužil jako skladiště nejrůznějšího haraburdí, které nebylo její: šicí stroj a tak

podobně. Vánoce pro ni byla četba starých brožovaných knih z její poličky: knihy od Monicy Dickensové a C. S. Lewise nebo série *Probuzení Tmy*.

Všichni taky pokaždé hrozně nadělali kolem Sofiiných hlučných spratků a dali jim tolik dárků (které musely být dřevěné a hodně drahé), že sotva stihli roztrhnout papír na jednom dárku, a už se vrhali na další.

S každým dalším rokem také Sofia dávala zbytku rodiny čím dál opulentnější a dražší dárky, aby bylo jasné, komu v rodině se dobře vede a kdo pořád ještě spí pod peřinou Spice Girls a dává lidem dárky z výprodeje z obchodu, kde pracuje.

Matka na to však nehleděla a pokračovala.

„Víš, Sofia by nám ráda ukázala jejich nový dům a taky už nechce cestovat... takže jsem si myslela, že bychom mohli jet k ní a já bych vařila...?“

Sofia pracovala jako právnička v Edinburghu, sto mil od jejich skomírajícího průmyslového městečka na západním pobřeží, a děkuji za optání, dařilo se jí velice dobře, s tím jejím mezinárodním manželem a dětmi a range rovery, blá blá blá. Carmen pořád pracovala v obchodním domě, kde si našla brigádu, když byla ještě na škole. Obchodní dům byl dost zašlý a postupně se to zhoršovalo. Doslova nikdo v rodině o tom nemluvil, což to jen zhoršovalo.

Jako by matka vycítila, nač myslí, ztišila hlas. „Jak to jde v obchodním domě?“

Carmen to pochopila, i když se jí vůbec nelíbil matčin tón. „No... o Vánocích to bude lepší,“ ujistila ji a obě tomu chtěly skutečně věřit.

* * *

Carmen zavěsila, aniž by se otázka Vánoc nějak uspokojivě dořešila – nebo spíš, byť si to nechtěla připustit, moc dobře věděla, že

matka si to stejně přebere po svém a bude s ní počítat. A samozřejmě se nic jiného nenaskytne a Carmen tam na Štědrý večer skončí znovu, buď v novém domě Sofie – ať už je jakýkoliv, na ni určitě vybuduje nejhorší postel –, nebo pod svou starou peřinou se Spice Girls, takže se bude cítit ještě mizerněji než obvykle. Rozhlédla se po místnosti pro zaměstnance.

Její nejlepší přítelkyně Idra se akorát vrátila a zašilhala po hrnku s květinovým vzorem, který patřil jejich nadřícené paní Marshové a který se pod trestem smrti nesměl používat.

„To ať tě ani nenapadne,“ varovala ji Carmen.

„Já jí tam načůrám,“ prohlásila rozhořčeně Idra. „Posílá mě zpátky do těch pitomejch klobouků.“

Carmen soustrastně pokývala hlavou. Oddělení klobouků se nacházelo hned vedle vchodu – měli za to, že když vpadnete dovnitř z příšerné zimy na liduprázdné ulici, první, oč budete stát, bude čepice. Ať už seděl za pultem kdokoli, byl vystaven poryvům studeného vzduchu zvenku smíseným s pekelně horkým vzduchem topení nad ním, kvůli němuž se potil, ať měl na sobě cokoli. Navíc v těch dnech se dveře otvíraly čím dál méně.

Carmen odpočítávala dny podle knih. Pro klidnější hodiny měla pod pultem brožovanou knihu, kterou vytáhla vždy, když už přearanžovala tolik výloh, kolik se dalo udělat během jednoho dne, a taky otřela prach a vyleštila, narovнала a překontrolovala všechno vystavené zboží. Když v Dounston's začínala, měli vždycky spoustu práce, takže si čtení nechávala na cestu autobusem a na polední pauzu. Teď zvládala přečíst každé tři dny jednu knihu a pořad se to zrychlovalo. Dost jí to znepokojovalo.

„Mě nesnáší ze všech nejvíc,“ poznamenala Carmen směrem k paní Marshové, když se podívala na rozpis na příští týden. Dostala nejhorší možnou kombinaci směn – ranní, hned po ní odpolední a pak ranní a odpolední v témže dni – i tak to ale nestačilo na plný úvazek, takže v tomhle měsíci nevyjde s penězi, aniž bude

muset škudlit a žebrot a odepřít si veškerou zábavu a v neděli večer si domů nosit zbytky od mámy.

„Prej že vypadám jak coura,“ řekla Idra.

„Cos měla na sobě?“

„Jen jsem si na chvíli sundala svetr. Fakt, jen na deset vteřin.“

Carmen se zasmála, pak však zmlkla, protože osoba, o níž byla řeč, vplula nehlučně do místnosti. Desetiletí, která pracovala v odděleních obchodního domu, naučily paní Marshovou, i když byla dost při těle, plout vzduchem a neustále pátrat po lumpech, zlodějích, ulejšácích, simulantech, prostě všech, kteří by mohli působit dojmem, že si nakupování v obchodním domě užívají.

Byla na svých miniaturních nožičkách velice tichá – na nohou nosila elegantní černé lodičky, které musely tlačit a způsobovat křečové žíly, jež se jí plazily po nohou rok od roku výše a výše, takže připomínaly pomalu rostoucí břečťan a byly viditelné i skrz hnědé silonky. Měla pevné břicho a velká ňadra napěchovaná do čehosi z oddělení prádla pro vyvinutější, což mělo za následek, že vypadala, jako by měla ňadro jen jedno, zato široké, které by krásně mohlo fungovat i jako regál v obchodě.

Carmen i Idra se shodovaly v názoru, že ideálem byl podle paní Marshové prázdný, dokonale vycídný a uklizený obchod, v němž se nepohybují žádní zákazníci, kteří by ho mohli zaneřádit, kteří nechají své děti shazovat skleněné zboží, kteří špiní naleštěné dřevo na podlaze svými zabahněnými botami a neřídí se pokyny od obsluhy výtahu (paní Marshová si ještě pamatovala doby, kdy ve výtazích byla obsluha, a často o tom mluvila). Paní Marshová prostě měla ráda, když v obchodě nikdo nebyl.

Hrozné na tom bylo, jak se ukazovalo několik posledních let, že se paní Marshové její přání vyplnilo.

Z jejich bezvýznamného regionálního satelitního městečka postupně mizely všechny ostatní obchody – BHS, Next, Marks and Spencer, WHSmith – padaly jako mouchy.